

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kinderdagverblijf De Appel

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 6 mei 2019

Samenvatting

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 28 maart 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf De Appel. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie: Kober
Kinderopvang

LRK-nummer: 149746489

Totaal aantal doelgroeppeuters: 38

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peutergroep en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De pedagogisch medewerkers zouden in hun planning beter aan kunnen geven welke doelen ze per kind nastreven, hier gerichte begeleiding en activiteiten voor inzetten en nagaan of dit doel ook bereikt wordt.

Ook kunnen de pedagogisch medewerkers ouders nog meer op maat stimuleren om thuis ook met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook in de peutergroep aan de orde komen.

De leiding van het kinderdagverblijf kan nog meer in beeld brengen of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Hierdoor kan de peutergroep nagaan of ze voldoende hebben bijgedragen aan het wegwerken van achterstanden, zoals de bedoeling is bij voorschoolse educatie. Hieraan gekoppeld kan de leiding een plan maken waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op De Appel.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de unitmanager en intern begeleider van basisschool De Appel. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de unitmanager en een vertegenwoordiging van de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de

reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Kan beter
- Voldoende
- Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kinderdagverblijf De Appel.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf De Appel als voldoende. Alle standaarden zijn als voldoende beoordeeld.

Context

Kinderdagverblijf De Appel bestaat uit twee peutergroepen en is gehuisvest in hetzelfde gebouw als basisschool De Appel. In totaal bezoeken 41 peuters de voorschool. Van deze peuters hebben 38 een vve indicatie. Deze indicatie is vooral afgegeven op basis van een taalachterstand en/of sociaal-emotionele factoren.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 30 januari 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er is geen aanleiding voor vervolgtoezicht. Kinderdagverblijf De Appel valt onder het reguliere vve-toezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kinderdagverblijf De Appel.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode en aanvullend materiaal voor de woordenschatontwikkeling. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verdere ontwikkeling.

Zo kunnen de pedagogisch medewerkers meer doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod kan de peuters dan meer gericht voorbereiden op de start in groep 1 van de basisschool.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert. Deze informatie gebruikt de

voorschool om kinderen te clusteren in groepjes. Afhankelijk van hun ontwikkelingsniveau krijgen ze een bepaald aanbod. Dit is vastgelegd in een groepsplan, dat voor een half jaar geldt.

De voorschool kan de observatiegegevens nog beter gebruiken in een cyclisch en planmatig proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan individuele peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Het gaat hierbij vooral om een 'korte zorgcyclus', gericht op specifieke peuters die in een korte tijd een inhaalslag in hun ontwikkeling kunnen/moeten maken.

Ook is het van belang om een nulmeting te doen met het observatieinstrument na de wenperiode. Dat geeft al veel informatie die gebruikt kan worden bij het doelgericht afstemmen van het aanbod en de begeleiding. Nu wordt het instrument pas bij 2 jaar en 10 maanden voor het eerst ingevuld.

Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de voorschoolse educatie wel afstemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters, maar dat zij dit nog weinig doelgericht en planmatig doen.

De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

De pedagogisch medewerkers kunnen meer opbrengstgericht werken en doelen stellen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Een belemmering hierbij is de grote groep vve-peuters, die op sociaal-emotioneel gebied veel aandacht vraagt. Met circa 95 procent vve kinderen in een groep is het veel gevraagd van de pedagogisch medewerkers om voldoende aan te sluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling van alle peuters in de groep. Extra handen in de groep is hier zeer gewenst.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de (doelgroep)peuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, en het pedagogisch-educatief handelen.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. De ouders die wij gesproken hebben zouden ook graag de liedjes ontvangen, zodat ze die ook thuis mee kunnen zingen.

Samen met de basisschool kan de voorschool meer nadenken over hoe ouders nog meer als educatief partner betrokken kunnen worden bij de ontwikkeling van hun kind. Vanuit gericht ouderbeleid kunnen hier doelen voor opgesteld worden en kunnen activiteiten bedacht worden, waarmee juist die ouders bereikt worden, die nu minder bereikt worden.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als voldoende.

Kinderdagverblijf De Appel heeft zicht op de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Zij rapporteert hierover naar de gemeente. Het gaat dan om de groei/voortgang in de ontwikkeling die gemeten wordt met het observatie-instrument.

De Appel kan nog beter in kaart brengen wat de peuters nodig hebben om goed in te stromen in groep 1. Van daaruit is het mogelijk om te kijken hoeveel peuters daadwerkelijk met voldoende bagage doorstromen. Op basis hiervan kan De Appel hoge ambities formuleren.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan.

Kober is hiervoor gestart met een 'o-meting': 'Pedagogiek in Beeld' die door de pedagogische coaches op alle locaties wordt uitgevoerd.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De Appel neemt op basis van deze evaluaties maatregelen ter verbetering.

De Appel zou in deze plannen meer concrete ambitieuze doelen kunnen formuleren.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van het kinderdagverblijf om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat De Appel werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat De Appel belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. Bijvoorbeeld via de oudercommissie. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat De Appel open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de mail voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Ik dank u voor het door u uitgevoerde onderzoek naar de kwaliteit van voorschoolse educatie. We zijn blij dat u ons voorschools aanbod bij peuteropvang de Appel als voldoende beoordeelt. Ook is het fijn om te lezen dat u gezien heeft dat de pedagogisch medewerkers goed bijhouden hoe het met een peuter gaat. En dat ze ervoor zorgen dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden.

Uw constatering dat pedagogisch medewerkers ervoor zorgen dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat vinden wij erg fijn. We zijn verheugd te lezen dat de ouders aangeven dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peutergroep en dat hun kind er met plezier naar toe gaat. De samenwerking met ouders vinden wij als organisatie zeer belangrijk. Uw aanbeveling om pedagogisch medewerkers ouders nog meer op maat te stimuleren om thuis ook met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren, zullen we daarom zeker meenemen.

De tips om gegevens uit het kind volgsysteem meer te gaan gebruiken bij gerichte begeleiding en het aanbieden van activiteiten en de aansluiting van (individuele)doelen aan de planning, nemen we graag ter harte. Evenals de evaluatie van doelen en planningen. Het zijn mooie verdiepende doelen om als team en organisatie mee aan de slag te gaan, vooral omdat we de eerste stappen daarin al aan het maken zijn.

We vonden het gesprek met u opbouwend en inspirerend, nogmaals bedankt daarvoor!